

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyně JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové ve věci žalobce: **EVOTECH s.r.o.**, se sídlem Radlická 112/22, Praha 5 – Smíchov, IČ: 277 48 847, zastoupen Mgr. Soňou Bernardovou, advokátkou, se sídlem Koliště 259/55, Brno, proti žalované: **Technologická agentura České republiky**, se sídlem Evropská 1692/37, Praha 6 – Dejvice, zastoupena Mgr. Pavlem Kroupou, advokátem, se sídlem Jakubská 121/1, Brno, v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- [1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalované, spočívajícím v rozhodnutí žalované ze dne 21. 1. 2022, č.j. TACR/561-27/2017 a ve výzvě ze dne 22. 12. 2021, č.j. TACR/561-23/2017 k vrácení podpory ve výši 3.581.473,68 Kč.
- [2] Žalobce v podané žalobě uvedl, že rozhodnutím žalované ze dne 21. 1. 2022 bylo zamítavě rozhodnuto o námitkách žalobce proti výzvě k vrácení podpory týkající se projektu č. TH03010222 s názvem „Systém pro vzdálené řízení, správu a kontrolu ekonomiky provozu vozových parků s prioritou v odpadovém hospodářství“, v němž žalobce figuruje jako hlavní příjemce.

- [3] V prvním žalobním bodu žalobce namítal, že výzva k vrácení podpory ze dne 22. 12. 2021 mu nebyla řádně doručena. Dne 2. 11. 2021 bylo žalované oznámeno převzetí právního zastoupení žalobce Mgr. Soňou Bernardovou, advokátkou, což žalovaná reflektovala a s právní zástupkyní žalobce v souladu se zákonem komunikovala. Výzva k vrácení podpory však byla dne 30. 12. 2021 doručena přímo žalobci. Na neplatnost doručení výzvy pak žalobce poukázal i ve svých námitkách proti této výzvě. Dle žalobce pak tato výzva doručena v rozporu se zákonem nemohla vyvolat žádné právní účinky.
- [4] Ve druhém žalobním bodu žalobce namítal, že neztratil způsobilost k řešení projektu, což byl důvod pro vydání výzvy k vrácení podpory, jelikož je na něj hleděno, jako by nikdy nebyl odsouzen. Žalobce namítal, že nesouhlasí se závěrem žalované, že byl pravomocně odsouzen za hospodářský trestný čin, a proto nesplňoval podmínky způsobilosti řešení daného projektu dle ustanovení § 18 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 130/2002 Sb.“). S odkazem na ustanovení § 27 odst. 1 písm. a) zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o trestní odpovědnosti právnických osob“), uvedl, že na odsouzenou právnickou osobu se hledí, jako by nebyla odsouzena, jakmile byl trest vykonán. Peněžitý trest byl vykonán dne 23. 11. 2018 uhrazením částky ve výši 220.000 Kč. Zahlazení odsouzení pak bylo konstatováno i Okresním soudem v Karviné, u kterého byla předmětná trestní věc řešena, který žalobci přípisem ze dne 6. 8. 2021, č.j. 9 Nt 3311/2021-9 sdělil, že odsouzení je zahlazen.
- [5] Dále žalobce v tomto žalobním bodu uvedl, že zákon o trestní odpovědnosti právnických osob je hmotněprávní; od jeho novelizace provedené zákonem č. 333/2020 Sb., účinné od 1. 10. 2020, se tedy na žalobce s ohledem na úhradu peněžitého trestu hledí jako na právnickou osobu, která odsouzena nebyla. K námitce žalované ohledně časového znění tohoto zákona doplnil, že aby znění tohoto zákona před datem 1. 10. 2020 mohlo být aplikováno, muselo by řízení u žalované o vrácení podpory zahájeno a rozhodnutí, resp. povinnost podporu vrátit vydána před tímto datem. Peněžitý trest však byl před datem 1. 10. 2020 uhrazen, a proto se od tohoto data na žalobce hledí jako by odsouzen nebyl. Nadto žalobce vyjádřil přesvědčení, že skutečnost, že příjemce byl pravomocně odsouzen za trestný čin ve smyslu zákona č. 130/2002 Sb., není porušení pravidel poskytnutí podpory, jelikož bezúhonnost příjemce byla před uzavřením smlouvy o poskytnutí podpory ze dne 9. 1. 2018 zkoumána a příjemce byl shledán bezúhonným.
- [6] Z uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby soud určil, že zásah žalované vůči žalobci, spočívající v rozhodnutí žalované ze dne 21. 1. 2022, č.j. TACR/561-27/2017 a ve výzvě k vrácení podpory ve výši 3.581.473,68 Kč dané tímto rozhodnutím, byl nezákonný, dále aby žalované zakázal, aby pokračovala v porušování práv žalobce požadováním navrácení podpory ve výši 3.581.473,68 Kč, a aby žalované přikázal obnovit stav před nezákonným zásahem, a to tak, že žalobci navrátí podporu ve výši 3.581.473,68 Kč.
- [7] Žalovaná v písemném vyjádření k podané žalobě označila podanou žalobu za nepřípustnou, neboť dle jejího názoru není možné požadovat proti rozhodnutí o námitkách a výzvě k vrácení podpory ochranu v rámci správního soudnictví. Uvedla, že výzvou k vrácení podpory nebyla žalobci autoritativně uložena povinnost vrátit konkrétně specifikovanou částku, ale byl pouze neformálně vyzván k jejímu vrácení s tím, že pokud nebude výzvě vyhověno, podá žalovaná finančnímu úřadu podnět k vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně. Žalovaná tedy nijak nezasáhla do právní sféry žalobce. Uvedla, že

v důsledku nesplnění výzvy nedochází automaticky k uložení nějaké sankce, neboť ta by mohla být uložena až v rámci následného správního řízení, a to samostatným rozhodnutím. Výsledek takového řízení však nelze na základě předmětné výzvy nijak předvídat. Dále uvedla, že poučení, v němž žalobce upozornila na možné důsledky neuposlechnutí výzvy, jimiž bude informování příslušného finančního úřadu ze strany žalované o výzvě a jejím výsledku a současně podání podnětu k vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně, nelze chápat jako zkrácení práv žalobce; jedná se o pouhé sdělení, v němž žalovaná informuje o případných následcích nesplnění výzvy. Do práv žalobce by mohlo být zasazeno až následně, a to zejména v případě, pokud by finanční úřad žalobci v řízení o porušení rozpočtové kázně vyměřil odvod: proti takovému rozhodnutí by mohl (po podání řádných opravných prostředků) brojit žalobou proti rozhodnutí správního orgánu. V této souvislosti žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2017, č.j. 5 Afs 219/2016-27.

- [8] K otázce doručování žalovaná uvedla, že o tom, že bude výzva k vrácení podpory doručována přímo žalobci, byl jeho právní zástupce v předstihu informován prostřednictvím elektronické pošty. Dále uvedla, že výzva byla následně z důvodu vyšší procesní jistoty doručena jako součást rozhodnutí o námitkách ze dne 21. 1. 2022 též právnímu zástupci žalobce. Žalovaná shrnula, že v konečném důsledku byla výzva k vrácení podpory řádně doručena, a to do sféry žalobci i jeho právního zástupce, a byl tak naplněn smysl a účel právního institutu výzvy k vrácení dotace dle ustanovení § 14f rozpočtových pravidel, tj. informovat danou osobu o případných negativních důsledcích, které jej postihnou za určitých zákonem předvídaných podmínek.
- [9] Dále žalovaná uvedla, že k vydání výzvy k vrácení dotace přistoupila z toho důvodu, že shledala možné porušení rozpočtové kázně v čerpání dotace k tomu nezpůsobilým subjektem. Podezření bylo dle žalované důvodné, neboť nezpůsobilost příjemce vyplývala přímo z Rejstříku trestů právnických osob, resp. z ustanovení § 18 zákona č. 130/2002 Sb. Konstatovala, že z její strany šlo pouze o podezření, neboť porušení rozpočtové kázně může závazně konstatovat až finanční úřad v daňovém řízení. V tomto případě nebylo daňové řízení prozatím ukončeno – žalobci tak nevznikla povinnost vrácení dotace. Otázka způsobilosti žalobce k řešení projektu, tj. materiální stránka výzvy k vrácení dotace, by tak dle žalované neměla být předmětem tohoto soudního řízení.
- [10] K žalobním návrhům žalovaná uvedla, že žalobce se nemůže domáhat zákazu, aby žalovaná pokračovala v porušování jeho práv požadováním navrácení podpory ve výši 3.581.473,68 Kč, neboť navrácení podpory bylo žalobci pouze umožněno, nikoliv autoritativně přikázáno. Zároveň žalovaná dne 22. 2. 2022 žalobci sdělila, že věc byla předána místně příslušnému finančnímu úřadu, z čehož vyplývá, že po žalobci již nadále vrácení dotace nepožadovala. Dle žalované se pak rovněž není možné domáhat příkazu, aby tato obnovila stav před nezákonným zásahem, a to tak, že žalobci navrátí předmětnou podporu, a to z toho důvodu, že žalobce žalované tuto část dotace nevrátil, a proto nemůže nyní požadovat její zaslání zpět.
- [11] Žalobce podal k vyjádření žalované repliku, ve které nesouhlasil s tím, že v „konečném důsledku“ došlo k řádnému doručení výzvy k vrácení podpory. Vadné doručení předmětné výzvy se dle žalobce promítlo do rozhodnutí o námitkách, a proto tato vada nemohla být zhojena následným doručením výzvy společně s rozhodnutím o námitkách. Žalobce označil za nezákonný zásah skutečnost, že uvedeným postupem dochází k nelegitimnímu požadavku na vrácení podpory, které, byť by vymáhal finanční úřad, zasahují do práv

žalobce již tím, že je tento postaven před nelegitimní zahájení daňové kontroly a před požadavek na vrácení finančních prostředků, ze kterých je počítáno penále.

- [12] K nezpůsobilosti příjemce podpory žalobce upozornil na to, že žalovaná učinila nesporným okamžik oznámení nezpůsobilosti sdělením ze dne 19. 7. 2021. V daném okamžiku se však již na žalobce hledělo, jako by nebyl odsouzen, neboť peněžitý trest byl vykonán dne 23. 11. 2018. V této souvislosti žalobce připomněl, že při normy trestního práva je třeba vykládat ve prospěch obviněného; v daném případě došlo ke změně právního předpisu v jeho prospěch.
- [13] Závěrem repliky žalobce poukázal na to, že pokud by finanční prostředky dle předmětné výzvy uhradil, tak by o okolnostech legitimacy a nelegitimity vrácení podpory a jejího čerpání daňová kontrola vůbec nemusela být zahájena, a zdejší věc by tak příslušnými orgány ani nebyla rozhodnuta.
- [14] Při ústním jednání konaném před soudem dne 15. 6. 2023 obě strany setrvaly na svých procesních stanoviscích.
- [15] Soud posoudil věc následovně:
- [16] Podle ustanovení § 82 s.ř.s. se každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
- [17] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 17. 3. 2005, č.j. 2 Aps 1/2005-65) je pro poskytnutí ochrany podle ustanovení § 82 s. ř. s. nezbytné kumulativní splnění pěti podmínek: *„žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením ("zásahem" v širším smyslu) správního orgánu, který není rozhodnutím (4. podmínka) a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka)“*; není-li byt jediná z těchto podmínek naplněna, nelze ochranu poskytnout. Podmínka č. 6, spočívající v trvání zásahu či jeho důsledků anebo v hrozbě jeho opakování, byla s účinností od 1. 1. 2012 novelou soudního řádu správního provedeného zákonem č. 303/2011 Sb. zrušena. Judikatura vztahující se ke zbývajícím podmínkám je však i nadále použitelná.
- [18] Pojmy „zásah, pokyn, donucení“ soudní řád správní nedefinuje a obecně je nedefinuje ani žádný jiný právní předpis. Soudní řád správní pro všechny tři pojmy zakládá legislativní zkratku „zásah“. Za zásah lze považovat úkony orgánu státní správy v rámci výkonu veřejné moci, které bezprostředně přímo zasahují do právních poměrů osob, vůči nimž je úkon směřován. Samotný zásah bývá zpravidla neformální v tom smyslu, že mu nepředchází žádná formální procedura, jde zpravidla o faktický úkon, kterým je zasaženo do právních poměrů osoby, přitom musí jít o takový úkon, který není rozhodnutím (tj. rozhodnutím ve smyslu legislativní zkratky uvedené v ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.). Většinou půjde o aktivní úkony správních orgánů, nelze však vyloučit, že za zásah lze považovat i pasivitu správních orgánů (tedy nečinnost), aby však šlo o zásah podle ustanovení § 82 s.ř.s. musí se pasivita (nečinnost) tohoto orgánu vztahovat rovněž k takovým úkonům, které nejsou rozhodnutím.

- [19] Žalobce spatřoval nezákonný zásahem žalované ve vydání rozhodnutí žalované ze dne 21. 1. 2022, č.j. TACR/561-27/2017 a ve výzvě ze dne 22. 12. 2021, č.j. TACR/561-23/2017 k vrácení podpory ve výši 3.581.473,68 Kč.
- [20] Z obsahu spisu vyplynulo, že dne 19. 7. 2021 byl žalobci zaslán dopis žalované, ve kterém jej informovala o nezpůsobilosti hlavního příjemce k řešení projektu č.j. TH03010222 z důvodu pravomocného odsouzení za hospodářský trestný čin, v důsledku čehož došlo ke ztrátě způsobilosti pro řešení projektu. Zároveň bylo žalobci v tomto dopise oznámeno vyměření sankce dle čl. 5 odst. 3 písm. c) Všeobecných podmínek ve výši 5.000 Kč; dále bylo žalobci uloženo vyčíslit dotaci čerpanou od 1. 11. 2019 do 31. 12. 2019.
- [21] Dne 30. 12. 2021 byla žalobci doručena výzva k vrácení podpory ze dne 22. 12. 2021, č.j. TACR/561-23/2017, ve kterém bylo uvedeno, že dne 1. 11. 2019 byl žalobce pravomocně odsouzen za trestný čin porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi podle ustanovení § 270 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Z toho důvodu žalobce ztratil způsobilost pro řešení projektu ve smyslu ustanovení § 18 zákona č. 130/2002 Sb. Podpora, kterou žalobce čerpal od 1. 11. 2019 (jelikož se od této doby nesměl podílet na řešení projektu), tak byla čerpána neoprávněně v rozporu s pravidly poskytnutí podpory. Celkovou výši k vrácení podpory žalovaná stanovila dle vyčíslení žalobce na částku 3.581.473,68 Kč. Žalovaná dále ve výzvě odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2019, č.j. 1 Afs 293/2018-28. V souladu s ustanovením § 14f odst. 3 rozpočtových pravidel pak žalobce vyzvala k vrácení předmětné podpory s tím, že pokud dojde k jejímu vrácení ve stanovené lhůtě, tak nedojde k porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení § 14f odst. 2 rozpočtových pravidel. Rovněž bylo žalobci sděleno, že v případě, že neoprávněně čerpaná podpora nebude ve stanoveném termínu vrácena poskytovateli či bude vrácena pouze částečně, bude místně příslušnému finančnímu úřadu příjemce oznámen vznik podezření na porušení rozpočtové kázně. Dne 4. 1. 2022 podal žalobce proti této výzvě námítky, a to ze stejných důvodů, jako následně podal správní žalobu.
- [22] Žalovaná rozhodnutím o námítkách ze dne 21. 1. 2022, č.j. TACR/561-27/2017, které bylo dne 28. 1. 2022 doručeno právní zástupkyni žalobce, námítkám nevyhověla. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaná uvedla, že aktuální znění ustanovení § 27 zákona o trestní odpovědnosti právnických osob je účinné až od 1. 10. 2021, a proto nemůže být relevantní pro posouzení způsobilosti žalobce k řešení projektu č.j. TH03010222, jehož řešení bylo ukončeno ke dni 30. 6. 2021. Uvedla, že pro posouzení způsobilosti příjemce je relevantní stav v době, kdy má subjekt splňovat podmínky způsobilosti, nikoliv stav, který nastal až po konci řešení projektu. Dle právní úpravy platné a účinné v předmětné době, tj. od 1. 11. 2019 do 30. 6. 2021, byl příjemce pravomocně odsouzen za hospodářský trestný čin, a i tak se na něj dle zákona hledělo. Proto žalobce nesplňoval podmínky způsobilosti řešení daného projektu dle ustanovení § 18 zákona č. 130/2002 Sb., a nebyl tak oprávněn čerpat podporu. K doručování výzvy k vrácení podpory žalovaná uvedla, že s ohledem na povahu této písemnosti (příjemce jí byl vyzván k napravení stavu, který má za následek podezření na porušení rozpočtové kázně) byla tato adresována přímo žalobci. Zároveň žalovaná v tomto rozhodnutí žalobci znovu uložila vrátit podporu ve výši 3.581.473,68 Kč s tím, že pokud dojde k jejímu vrácení ve stanovené lhůtě, tak nedojde k porušení rozpočtové kázně ve smyslu ustanovení § 14f odst. 2 rozpočtových pravidel. Opětovně pak bylo žalobci sděleno, že v případě, že neoprávněně čerpaná podpora nebude ve stanoveném termínu vrácena

poskytovateli či bude vrácena pouze částečně, bude místně příslušnému finančnímu úřadu příjemce oznámen vznik podezření na porušení rozpočtové kázně.

- [23] Dne 21. 2. 2022 pak odeslala žalovaná oznámení o vzniku podezření na porušení rozpočtové kázně Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu, Územnímu pracovišti pro Prahu 5.
- [24] Soud považuje za nutné nejprve odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2010, č.j. 7 Aps 3/2008-98, dle něhož je zřejmé, že „*nemusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoli jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.*“. Soud se proto zabýval samotnou povahou výzvy, tedy tím, zda mohla bezprostředně zasáhnout sféru práv a povinností žalobce, a také tím, zda je namístě (v případě její nezákonnosti) takový zásah zakázat.
- [25] Podle ustanovení § 14f odst. 2 rozpočtových pravidel, v rozhodném znění: „*V rozsahu, v jakém příjemce dotace provedl opatření k nápravě podle odstavce 1 nebo vrátil dotaci nebo její část podle odstavce 3, platí, že nedošlo k porušení rozpočtové kázně.*“
- [26] Podle odst. 3 téhož ustanovení: „*Poskytovatel písemně vyzve příjemce dotace k vrácení dotace nebo její části v jím stanovené lhůtě, pokud se na základě kontrolního zjištění důvodně domnívá, že příjemce dotace v přímé souvislosti s ní a) porušil povinnost stanovenou právním předpisem, s výjimkou povinnosti podle § 14 odst. 4 písm. j), b) nedodržel účel dotace, nebo c) porušil jinou podmínku, za které byla dotace poskytnuta a u které nelze vyzvat k provedení opatření k nápravě podle odstavce 1.*“
- [27] Podle odst. 7 téhož ustanovení: „*Poskytovatel bez zbytečného odkladu vhodným způsobem informuje příslušný finanční úřad o a) vydání výzvy k provedení opatření k nápravě a o vydání výzvy k vrácení dotace, b) tom, jak bylo na výzvu reagováno.*“
- [28] Nejvyšší správní soud se výzvou poskytovatele dotace k vrácení dotace či její části dle ustanovení § 14f odst. 3 rozpočtových pravidel zabýval v rozsudku ze dne 12. 1. 2017, č.j. 5 Afs 219/2016-27, ve kterém dospěl k závěru, že tato výzva není rozhodnutím správního orgánu dle ustanovení § 65 s.ř.s. a její vydání nelze považovat ani za nezákonný zásah poskytovatele dotace. Soud zde poznamenal, že smyslem této výzvy je především upozornit příjemce na skutečnost, že se dle názoru poskytovatele dotace dopustil pochybení a porušil podmínky, za nichž mu byla dotace poskytnuta, a umožnit mu dotaci, popř. její část, bez jakékoli sankce vrátit. Vydáním této výzvy však nemůže být nijak zasaženo do práv příjemce dotace. Tato výzva totiž není přímo vynutitelná a je jen na uvážení příjemce dotace, zda uzná poskytovatelem vytýkané pochybení a dotaci nebo její část vrátí, anebo jestli, přesvědčen o nezákonnosti zjištění poskytovatele, bude svá práva hájit v následném daňovém řízení (řízení o porušení rozpočtové kázně). Teprve výsledkem řádně vedeného daňového řízení je pravomocný platební výměr, který závazně určuje povinnosti příjemce dotace, je vykonatelný a je exekučním titulem.
- [29] Lze tedy shrnout, že pokud poskytovatel dotace provede u příjemce dotace kontrolu, na základě které zjistí porušení dotačních podmínek, vyzve ho k dobrovolné nápravě tohoto porušení, a to buď provedením opatření k nápravě (dle ustanovení § 14f odst. 1 rozpočtových pravidel), a není-li to možné, tak vrácením dotace nebo její části (dle ustanovení § 14f odst. 3 rozpočtových pravidel). Jestliže příjemce této výzvy vyhoví, uplatní se fikce, že se nedopustil porušení rozpočtové kázně v rozsahu, v jakém provedl opatření k nápravě či vrátil dotaci nebo její část (viz ustanovení § 14f odst. 2 rozpočtových pravidel).

Správce daně mu tak již za totéž pochybení nemůže v rámci daňového řízení vyměřit odvod za porušení rozpočtové kázně ani penále.

- [30] Poskytoval dotace je povinen tento zákonem předvídaný postup dodržet. Pokud by i přes zjištění porušení dotačních podmínek výzvu dle ustanovení § 14f nevydal, nemohl by pak správce daně příjemci dotace v souvislosti s tímto pochybením vyměřit bez dalšího odvod za porušení rozpočtové kázně a případné penále. Jinak by totiž nebylo dosaženo smyslu předmětné právní úpravy, podle které má být preferována dobrovolná náprava porušení dotačních podmínek před stanovením „sankčních“ opatření. Poskytovatel dotace tak při zjištění porušení dotačních podmínek musí v souladu s ustanovením § 14f rozpočtových pravidel umožnit příjemci dotace toto pochybení na základě výzvy napravit a aktivovat tak fikci neporušení rozpočtové kázně (ustanovení § 14f odst. 2 rozpočtových pravidel).
- [31] V rozsudku ze dne 21. 3. 2019, č.j. 1 Afs 293/2018-28, Nejvyšší správní soud mimo jiné uvedl, že *„[p]okud tedy ze strany poskytovatele dotace není splněna povinnost (tj. postup dle § 14f rozpočtových pravidel) předcházející případnému stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně, včetně penále, musí se o nápravu tohoto pochybení postarat správce daně v rámci probíhající daňového řízení ve věci porušení rozpočtové kázně. Ten proto zpravidla bude muset u poskytovatele dotace zajistit, aby dodržel postup stanovený v § 14f rozpočtových pravidel, a teprve poté rozhodne o případném stanovení odvodu za porušení rozpočtové kázně.“* Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku rovněž uvedl, že *„[p]okud tedy správce daně zjistí, že nebyl splněn předpoklad pro vyměření odvodu stanovený v § 14f rozpočtových pravidel, tj. možnost dobrovolné nápravy pro daňový subjekt, může i sám, analogicky dle § 145 odst. 2 daňového řádu vydat výzvu k dobrovolnému vrácení dotace či její části (§ 14f odst. 3 rozpočtových pravidel), nebo k provedení opatření k nápravě (§ 14f odst. 1 rozpočtových pravidel). Až pokud daňový subjekt (příjemce dotace) této výzvě nevyhoví, bude na místě přistoupit k případnému vyměření odvodu včetně penále. Tento postup však bude namísto spíše ve výjimečných výše uvedených situacích.“*
- [32] Z uvedeného tedy dle názoru soudu vyplývá, že případné procesní vady (tj. například zde tvrzenou vadu doručování) v případě výzvy k vrácení podpory dle ustanovení § 14f odst. 3 rozpočtových pravidel je oprávněn v rámci daňového řízení napravit správce daně, pokud uzná, že postup poskytovatele dotace při vydávání předmětné výzvy byl vadný. Soud by tak nyní posuzováním žalobních námitek překročil své pravomoci, neboť by svým rozhodnutím *de facto* nahrazoval úvahy příslušného správce daně, a to jednak ve vztahu k otázce platnosti předmětné výzvy z pohledu jejího doručování, a jednak ve vztahu k meritu věci, tj. zda bylo podezření poskytovatele dotace na porušení rozpočtové kázně pro nezpůsobilost příjemce dotace důvodným. Tyto otázky musí nejprve kvalifikovaně posoudit správce daně v daňovém řízení ve věci porušení rozpočtové kázně, a až poté (v případě vydání rozhodnutí, jímž by byl žalobci vyměřen odvod za porušení rozpočtové kázně, včetně penále) by mohl nastoupit soudní přezkum v rámci žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu ustanovení § 65 a násl. s.ř.s.
- [33] Soud dále uvádí, že bylo výhradně na žalobci, zda uzná žalovanou tvrzené pochybení, které bylo ve výzvě popsáno, a požadovanou částku s výše uvedenými (nesankčními) následky uhradí, anebo zda, přesvědčen o nezákonnosti zjištění žalované, bude svá práva hájit v následném daňovém řízení před správcem daně, jehož výsledkem bude případné rozhodnutí o sankčním odvodu, které je poté přezkoumatelné ve správním soudnictví. Správce daně, jakkoli je mu oznámeno porušení rozpočtové kázně, nemůže bez dalšího popsané zjištění žalované promítnout do vydání platebního výměru, ale je povinen je vyhodnotit jako každý

jiný důkaz v daňovém řízení, a to při respektování práv daňového subjektu (žalobce), která mu procesní předpis přiznává, a při respektování základních zásad správy daní.

- [34] Soud tak dospěl k závěru, že vydáním výzvy (a ani na ni navazujícím rozhodnutím o námitkách) nemohlo být zasazeno do práv žalobce, neboť daná výzva ani rozhodnutí nejsou přímo vynutitelné a žalovaný pro případ jejich neuposlechnutí nestanovil žádnou bezprostřední sankci. V důsledku nesplnění výzvy tudíž automaticky nedochází k uložení nějaké sankce (např. vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně); ta by mohla být uložena až v průběhu správního řízení, a to samostatným rozhodnutím. Výsledek takového řízení ovšem nelze na základě předmětné výzvy jakkoli předjímat, poněvadž celé řízení by se odvíjelo od nashromážděných podkladů pro vydání rozhodnutí a provedeního dokazování. Poučení na str. 2 výzvy a na str. 2 rozhodnutí o námitkách, v němž žalovaná žalobce upozornila na možné důsledky neuposlechnutí výzvy, jimiž bude informování příslušného finančního úřadu ze strany žalované o výzvě a jejím výsledku a současně podání podnětu k vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně a penále, nelze chápat jako zkrácení práv žalobce; jedná se totiž o pouhé sdělení, v němž žalovaná informuje o eventuálních negativních následcích nesplnění výzvy. Do práv žalobce by mohlo být zasazeno teprve následně (nikoli bezprostředně), a to zejména v případě, pokud by finanční úřad žalobci v řízení o porušení rozpočtové kázně vyměřil odvod; proti takovému rozhodnutí by mohl (po podání řádných opravných prostředků) brojit žalobou proti rozhodnutí správního orgánu dle ustanovení § 65 s.ř.s.
- [35] Soud ještě doplňuje, že při posouzení věci vycházel kromě odkazovaných rozsudků Nejvyššího správního soudu ještě z rozsudku zdejšího soudu ze dne 31. 8. 2016, č.j. 5A 49/2016-54, kde se soud rovněž zabýval posouzením žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, který tehdejší žalobkyně spatřovala v postupu, jímž se žalovaný (Ministerstvo práce a sociálních věcí) postupem podle ustanovení § 14f rozpočtových pravidel vrácení části dotace.
- [36] Pro přehled věci pak soud uvádí, že žalobce podal k městskému soudu ve stejné době ještě žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle ustanovení § 65 a násl. s.ř.s., kterou se domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 21. 1. 2022, č.j. TACR/561-27/2017. Usnesením ze dne 15. 6. 2023, č.j. 6A 20/2022-23 byla tato žaloba odmítnuta.
- [37] Ze všech shora uvedených důvodů proto soud neshledal žalobu důvodnou a podle ustanovení § 87 odst. 3 s. ř. s. žalobu zamítl.
- [38] Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalované žádné náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 15. června 2023

JUDr. Ladislav Hejtmánek v. r.
předseda senátu